

Felvidéki Szemle.

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt 50 kr.,
negyedévre 1 frt 25 kr. Egy szám ára 10 kr.

Előfizetési díj: hasábon postai egyenlő hirtetés 5 kr. Többévesre
hirtetésért jutányosabb. Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 20 kr. —
Nyilat minden sor 10 kr.

Az „Eperjesi Széchenyi-kör”, a „Bártfai közm. egyesület”,
a „Sárosmegyei gazd. egyesület”, s az eperjesi
kir. törvényszék

hivatalos hirdetéseinek közlönye.

Szerkesztői iroda és kiadóhivatal: Fő-utca

Minden intézkedés minden a lap szemléi részét illető közlemény, valamint az
előfizetési és hirdetési díjak iránt.

Megjelenik minden csütörtökön.

A szenzáció.

Azt mondják, az újságírók csinálják a szenzációt. Pedig dehogy csinálják; a közönség maga éhez rá. Megváltozott a kor, az izlés, idegesebb lett a vénülő század; az egyszerű étlap nem tetszik, a nagyérdemű közönségnek francia konyha kell. Manapság kaviár és pikáns dolgok után áhítozik mindenki.

Az újságíró csak a publikum gusztlusa szerint talál s garnirozza fel az események sovány csemegéjét.

Még tíz évvel ezelőtt is nagyon kevés igénye volt az újság olvasó közönségnek.

De az izlés éppen úgy fejlődött a hírlap-készítésnél, mint a ruhák divatjánál.

Ma terjedelmes abroncsu krinolin, holnap már szűk princesse ruha kell: hol itt horpad be a termet, hol amott dagad meg. Az újságok is ezelőtt krinolinszerű terjengős modorban voltak összefércelve, semmi izlés, semmi esin a szabásban, a kiállításban, a beosztásban.

Figyelemfárasztó hosszú cikkek nyújtózkodtak végig a hasábokon, mint a boa konstriktor lomha teste az őserdő bozótja között.

De a hírlapíró fejlődött izlése ma már színes pántlikát köt a végnélküli cikkek termetére s feltalálták a pihenésre szolgáló oázt, az *alcimeket*.

A ki nem akarja végig élvezni egy-egy hosszú cikk minden sorát, hát belekóstolhat tetszése szerint.

Fel van írva a vignetta; muskotály, bakator, asszu, löre, ürmös és a hírszomjas olvasó belemarthatja a nyelvét, ihatik, a melyikből tetszik.

Mert szomjas vagy édes kedves közönség, szomjas bizony és pedig sokszor vére s embertársaid becsületére szomjazol.

Bocsáss meg, hogy vádollak, de vadabb vagy, mint a pogány czirkuszok publikuma; azok tapsoltak, ha a felbőszült bestiákkal birkozott a szerencsétlen áldozat; neked ez kevés! Te a megaláztatott vergődésében, a porbasujtották hörgésében, az erkölcsi halottak pirulásában gyönyörködöl.

Ha egy hamis kártyást kigolyóznak a kaszinóból, neked arról részletes tudósítás kell. Ha egy léha, könnyelmű ember elsikkasztja a közpénzt és az golyót röfög agyába, annak a történetét a te számodra töviről hegyire el kell mesélni. A törvényszéki termekben pironkodó bűn, a leleplezett gyalázat egész meztelenségében érdekel téged; mert ha a társadalom és egyesek botlásait, vétkeit, szennyét meg nem írja, le nem festi az újságíró, kész a vád ellenök, a sajtót megvesztegették, azért hallgat.

A „Szenzáció” az új időknek eme rettenetes bálványa, több áldozatot követel, mint a szörny-Isten: Moloch. Csakhogy az oltáron nem mi élesztjük Kain földrekapó füstjét, hanem a korszellem, mely közvetlenül, könyörtelenül követeli a meztelen valót, a mindennapi áldozatot, a modern bálvány, a szenzáció számára.

Mi sem vagyunk kivételek, dacára hogy felkent papjai vagyunk a szent jurnalisztikának. A mi nyomunkban is ott kullog a sanda gyanu és a káröröm, irigység kísérnek bennünket, mint a Sámummal küzdő beduint a puszták vadjai, az éhes hiénák s ha valaki elbukik közülünk, vihogva rohannak ránk.

És ezen a kegyetlen, szeretet nélküli irányzatot segíteni nem lehet: mert a ki

útjába áll, elsöpri, mint a vihar a gyöngéköröt.

Az ideg betegség erőt vett e század társadalmán, a változó és újra támadó korszellem segíthet a bajon, de emberi kéz, újságírói toll nem.

LAPSZEMLE.

A Magyar Ujság „A közigazgatás reformja” cz. alatt írja: Minden józan magyar politikus aláírja a belügyminiszter azon szavait, miszerint az országnak létevérdéke az, hogy a legközelebbi országgyűlés, bármikor jöjjön is össze, legfőbb feladatai közé a reformkérdésnek napirendre tűzését sorozza.

Annak, hogy a közigazgatási reform megalkotása a jövő országgyűlésen sikerülni is fog, a viszonyokban rejlő s föltétlen érvényesülést követelő biztosítékai vannak. Az első, balul kiütközött kísérlet óta nemesak hogy gazdag tapasztalatokat tettünk közigazgatásunk ujjaalkotásának irányelvei tekintetében, nemesak, hogy a nemzet minden rétegében tört foglalt a reform szükségességének érzete, hanem annyi új föladattal is halmoztuk el avult közigazgatási apparátusunkat, hogy az, teljes regenerálás nélkül, tovább nem mehet s minden lépten-nyomon mutatja azokat a sebeket, a melyeket lelkiismeretes törvényhozás és kormány sürgős orvoslás nélkül nem hagyhat. Meggyőződésünk az, hogy a népképviselők tulajdonképpen csak a közigazgatás reformja mellett való állásfoglalással kap mandátumot s hogy az ország teljes erejével támogatandja a Bánffy-kabinetet, a mely nemsokára az alkotmányos rend szerint megindítja a közigazgatás, más szóval az egész ország rekonstrukcióját.

A Budapesti Hírlap „Perczel a jegyzők gyűlésén” cz. alatt írja: A belügyminiszter beszédének egy passzusa, ha nem is jelzi világosan, de legalább homályosan sejteti közigazgatási reform terveinek irányát: „Bármily szívóssággal, — ugymond — bármily kegyelettel ragaszkodtak apáink egy bizonyos institúcióhoz, a mikor meggyőződtek arról, hogy a nemzet közérdeke szükségessé teszi,

elveszíteni azt a jogot, hogy magunkat tisztességes asszonynak tartsuk.

Te nem ismered azt a szegény barátnőmet, vagy legalább nem emlékezel már rá, akire az imént ezéleztam: még kis gyerek voltál, amikor egy nap az utcán haladtában egyszerre azon kapta magát, hogy elveszett nő, mert szeretője van. Nem sok hiba, hogy örökre háttal fordított otthonának. Gyermek volt, kis leánya, olyan minő a tied . . . Aztán mégis hazatért, magába temette bánatát és tovább folytatta megszokott rendes életét . . . Pedig tisztességes asszony volt . . . Ne vedd rossz néven, hogy ilyenek tartom, amidőn borzasztóan szenvedett vétkes tudatában, amelyet csak ő tudott, amelylyel senki se vádolta és amelylyel sem volt el férje és gyermeke szeretetéből.

Hogy fordulhat ilyesmi tisztességes, polgári asszonynál elő, szinte megfoghatatlan, édes fiam. Az orvosok azt mondják: betegség, az irók krízisnek tartják, ami a szakadatlanul tartó páros életben nem ritkán támad.

Én nem hiszek az ilyen betegségekben. Inkább azt tartom, onnan van, mert a kettősben való élet, mely házasságunk első évében olyan gyönyörűségű dolognak tetszik, lassankint megszűnik szívünket és elménket foglalkoztatni. A jól elrendezett háztartás szinte magától bonyolódik le: A nagyocsa lett gyereket nem kell már gondoznunk, férjünk még szeret ugyan, de elvégre is nem szentelhet nekünk annyi időt, mint azelőtt. Bizonyos úr támad a szívünkben, amibe némi szomorúság lopózik. Sajnálkozni kezdünk magunkon.

Hogyan? Huszonnyolcz, harmincz éves korunkban már letűnt volna az életgyönyör számunkra? A forró gyöngöses évei örökre oda lennének már? Pedig még fiatalok vagyunk és most még jobban dúsulhatnánk az élet örömeiben, mint akkor, amikor még ifju, tapasztalatlan leánykák voltunk. S ekkor megkíséreljük, hogy megint visszavarázsoljuk a szép időket, erőszakal is visszahívjuk. Szobben öltözködünk, a fér-

TARCSA.

Ahol te jársz . . .

A kurucz nótákból.

Ahol te jársz: rózsá faked
A nyomodba, Csudát látva
A gyalogut mintha merő
Virág volna. S ezer szemmel ragyog le rád
Mint a páva.

Ahol te jársz gyöngyöt gázol
Piezi lábada
S mintha zengő angyalszárnyak
Csattognának. S míg a te kis harmadlábada
Tovalebben:
Tovaszáll a nap is csakhogy,
Fényesebben.

ENDRÓDI SÁNDOR.

Leonie vétke.

— MARCEL PRÉVOST novelleje. —

Özvegy Chenülierné a fiához.

Szegény gyermekem, a sorsnak ez a kegyetlen csapása összetört: anyádhoz kívánkozol, mint egykoron, amikor valami nagyon, nagyon fájt neked: . . . Anyám, ölelj meg . . . olyan beteg, nagybeteg vagyok!

Elsőbb is: karjaim mindig tárvák, amikor közéjük kívánkozol: nem szükséges, hogy ezt levélben kérj tőlem. Mindenem, magam is, tied és felesleges ehhez valamit hozzátennem. De mielőtt döntő elhatározásra jutnál, anyai kötelességem, hogy azt tanácsoljam neked: gondolkozzál fiam még egy keveset. Nem mondom ezzel, hogy amit ösztönöd tenned javasol, nem helyes . . . De ha megteszed, ez olyan komoly, olyan megmásíthatatlan helyzetet terem, hogy nem veheted anyádtól rossz néven, ha azt mondja neked: Vigyázz! . . . Hisz tudod, hogy szeretlek és csak a javadat akarom.

Nem, nem védem Leoniet. Vétkezett, anélkül, hogy hűtelen, csapodár férj szolgálna mentésül . . . Azt hittem, boldogok vagytok, amikor aztán hirtelen csak bekövetkezett a katasztrófa. Rájöttél Letixierrel való találkájára.

*) Prévost erkölcsi elméletének, mely mindent kiment, egyik mutatóványa.

Mindenekelőtt, kedves fiam, hibáztál benne, hogy ezt az embert olyan bizalmasává tetted háznak, Letixier a színházban, Letixier a vendéglőben, kirándulásokon, mindenütt veletek . . . Mikor nálatok voltam, nagyon kellemetlenül érintett mindez, de mert nem akadtam semmi inkorrektségre, hallgattam. Minek is nyugtalanítottalak volna? Ma neheztelek magamra hallgatásomért.

Tehát elhagytad. Ismétlem, nem mondhatom, hogy helytelenül cselekedtél volna. Azt tetted csak a mit becsületet követelt. De valld csak be, kissé vigyázatlanul cselekedtél. Ez a fiatal, magára hagyott nő teljesen elveszthette volna a fejét és a szeretője karjaiba dobhatta volna magát. Mi lett volna ebben az esetben szegény leánykádól, Yvonneból?

Szerencse Leonieban felülkerekedett a jobb érzés . . . Irt neked . . . ismerlek . . . te kerekén megtagadtad a kérését . . . és most leveleit el se olvasád . . . Elakarod Párist hagyni, anyádhoz menekülni. Azt mondd: Te nem okolhatsz ezért, te, a ki mindig mintája voltál a tisztességes asszonynak, aki majdnem szent vagy.

Szent! Bizonyára tulzol ezzel fiam, iparkodtam, az igaz, hogy úgy éljek, hogy fiam annak tartson, aminek most nevez. Minden bizonynyal jó, ha a fiu tökéletesebbnek tartja az anyát mint a milyen, Istenem, az élet olyan különös. A boldogsághoz nem elég a pusztá akarát, szerencse is kell hozzá. Volt egy barátnőm . . . de erről majd későbbben szólok. Most Leoniera térek megint vissza.

Emlékezzél csak vissza, fiam. Azt mondd, jogos haragod dacára elkeltél olvasnod első leveleit, mert „kitűnően találták el a bűnbánat és a lelkifurdalás hangját.” Nem, édes fiam, nem volt abban szinlelés. Meg lehetsz róla győződve, a szegény Leonie ezidőszent utálattal gondol esábitójára. Vannak előkelő nők, akik talán az ilyesmit kalandzámába veszik; mi polgári nők azonban, akik az elvetemült teremtések ellen érzett megvetésben nőttünk fel, borzasztó dolognak tartjuk

hogy a szomszéd kulturállamok példáját kövessük, nem haboztak a még oly kedves régi tradíciótól eltérni és a jövő útján haladni. Előttünk is egy igen nagy probléma van. Egy lépést kell megtennünk előre, bárhol ragaszkodunk is a vármegyéhez, bármennyire is ismerjük, hogy a szabadság végbástyája. A reformot, a mely a jelenlegi kormány programjába föl van véve, meg kell alkotnunk.

Ezzel a közigazgatás államosítása a megyékben van bejelentve. Helyes. Csak arra kérjük a belügyminiszter urat és elvarátait, hogy az államosítás érdekében senki a szomszéd kulturállamok példájára ne hivatkozzék, most a mikor a decentralizációnális és autonómikus áramlat régtóta nem jelentkezett oly erősen a szomszéd kulturállamokban és Európa politikai nagykorságra érő nemzetei soha sem látták be annyira, hogy a parlamentarizmusnak szilárd és biztos alapot csak a polgárok öntevékenysége, az állami ügyekben minél fokozottabb és többoldalú részvétele, közszolgálati készsége, képessége ad.

A Politikai Hetszemle. „Jegyző-kongresszus” cz. alatt írja: Nem egy példa van rá, hogy a jegyző mint dugszdag takarékpénztári vezérigazgató vagy közbirtokossági elnök fejezi be közpályáját. Ezeknek az ugynevezett „magnás”-jegyzőknek helyzetére vonatkozólag egy mostani államtitkár igen jellemzően megjegyezte, egy nála tisztelgő jegyző-küldöttség előtt, hogy jövedelmezőség tekintetében szívesen elcserezné állását a küldöttség bármely tagjával. Hevesmegyében pedig egy járási főszolgabíró lemondott előkelő hivataláról, hogy egy jövedelmező jegyzői állást foglaljon el a megyében.

De aztán van az országnak igen sok vármegyéje, hol a jegyző a kanásznál rosszabb sorsal küzdi.

A jegyzői kar ellenségei csak rosszat mondanak erre az érdemes testületre.

Nemrégiben egy képviselő azt mondotta róluk, hogy egy részük már a börtönben ül, a másik pedig uton van oda. De nem kell felednünk, hogy az emberi gyarlóság esetei ilyen közel 5000 tagból álló testület tagjai között természetesen számosabbak. Ezen kívül a jegyző valóságos cizellája a helyi intrigáknak. De ezenkívül teljesen majdnem védtelenül ki van téve föllebbvalói önkénykedésének.

Égető kérdés tehát a közigazgatás rendezése tekintetében a fegyelmi eljárás szabályozása, hogy az alantas közegek felett ne önkénykedhessenek előjárók. A közigazgatási általános rendezése alkalmával pedig különös tekintettel kell lenni a jegyzőkre és őket a köztisztviselői hierarchia láncolatába kell folvonni. Állásukat, tekintélyüket, anyagi existenciájukat biztosítani.

Városaink pénzügyi helyzete.

Kétségtelen, hogy 1867. óta, a fővárost nem is számítva, városaink fejlődés és csinosodás dolgában nagy utat tettek meg. Hogy ez így történt, abban tagadhatatlanul nagy része van a

jünknek tetszeni akarunk, forró gyöngédséggel halmozzuk el. A szegény férj azonban, akinek sok a gondja és odahaza pihenni szeretne, nem ért meg bennünket; észrevesszük, hogy terhére vagyunk és valami haragféle kél irányában szívkünkben.

A regényekben ez a pillanat, amikor az a bizonyos harmadik felbukkan: a szegény asszony, akit a férje meg nem ért, azt hiszi, ő az a ki mindenért kárpótolja, amit férjétől meg nem kaphat. Igen, így van az és így volt, hogy körülöttem olyan sokat elbuktatott az a vágy, hogy a mult örömeit, a nász gyönyöreit újra átéljem. Nem szabad szegénykéket nagyon megítélni, mert az elkövetett bűn mindnyáját szörnyen kiábrándítja. Ha szegény barátomat ismerted volna, akiről az imént is szóltam, ha láttad volna, mint szenvedett, mint óhajtott olykor-olykor, ami Leonien megesezt, a felfedeztetést — csak azért, hogy véget érjen a hazugságban és titkolásokban eltelt nyomorult élet!...

Látod, Jean, én tudom, hogy feleséged nem rossz szívű, hogy nem elvetemedett nő. Ebben nem igen csalódik az anya, amikor a fia boldogságáról van szó. Jól megfigyelem; egész lelkével szeret...

S most, hogy épen benne vagyok a beszélgetésben, hát megvallom, Leonie irt nekem is, beismerte a vétkességét, anélkül, hogy enyhíteni akarná, megkért, hogy nálad is szószólója legyek. Ne hidd, hogy valamikor tán szerette ezt a Letixert. Nem!

Szép tavaszi reggelen volt, amikor nőd hazulról elment. Szívemben égett a vágy, hogy becézzék, öleljék, csókolják... te, igen, te fiam! Olyan nap volt, amelyen egyhangú boldogsága, nyugodt élete nem elégítette ki... Es ekkor az a férfi, aki már régtóta leselkedett rá, élt az alkalmal. Meglopta azt a vágyakozást, azt a lángoló érzést, amely csak feléd irányult... Vedd most vissza a feleséged tőle: ez a legjobb bosszu.

patriarchális megyei kormányzatnak, mert hiszen a kormányzatnak alá helyezett rendezett tanácsú városok azok, a melyek ezuttal első sorban kell, hogy figyelmünk tárgyát képezzék.

Ezek a városok többnyire nagyon nélküli kulturális intézményeket és egyéb alkotásaikat erős önmegadóztatás és a tele kézzel szőtt községi kölcsönök forrásaiból létesítik. Ez természetesen még nem volna baj, ha mindezt az illető városok lakosainak anyagi helyzete különösebb megterhelhetés nélkül lehetővé tenné.

Ámde azt tapasztaljuk, hogy e viszony épen fordított arányban áll. A predomáló kölcsönök ama reményben, hogy ezek jövedelmethozó épületekkel fedezve lesznek — fesztelen örömmel szavaztatnak meg — a mikor azután a pompás palota készen áll és kitűnik, hogy az csak két és félszázalékát jövedelmezi a befektetett tőkének, feltámad a reakció és gyakorta a társadalom működésének majdnem teljes megbénítására vezet. Városaink 7/10-ben ilyenek a viszonyok, mert e csalóka-kölcsönök mind a községi adó óriási emelkedését vonják maguk után. A legtöbb helyen a törlesztési hányadot sem képesek fizetni, ekkor függő adóssághoz kénytelenek folyamodni, a miből azután olyan helyzet áll elő, a milyennek rendezett államban előállania nem volna szabad.

Ma, mikor a kormány előtt oly nagy kérdések megoldása áll, mint a népnevelés stb., valóban ez erőforrásokat a laza megyei kormányzat által kiapasztatni nem szabad.

Innen van az, hogy ha az állami adó 3—4 százalékkal emelkedik, a nép lázong, igen mert a községi adó már oly teher rajta, mely erejét magában is próbára teszi.

A pénzügyi helyzetet is megérdemli ez a körülmény. Ne iparkodjanak e városokat adófizetőkké tenni — maradjanak ezek az állami — a kölcsön arányát megállapítani nekik is érdekükben állana.

Fontos körülmények készítenek bennünket, hogy a magas kormány figyelmét az ily városok pénzügyi kormányzatára felhívjuk, mert erről, a ritka felebezés esetét kivéve, a kormány tudomással sem bírhat; a főispánok helyzete pedig ennek útját állani nem engedi. Nem, mert hatáskörükbe nem tartozik, a kém szerepét pedig magukra nem vehetik.

Ez okból felette kívánatos volna, ha a községi törvénynek ide vonatkozó szakaszai is revízió alá vétetnének.

A mostani helyzet folyamánya az, hogy a pénzügyi kormányzat nem képes az államkincstár igazságos érdekeit érvényesíteni, mert ha bár csak 10—12 feltűnően megvagyonosodott ily városi polgár adóját kívánna az igazságosság híven felemelni, az egész lakosság nép- és képviselőgyűléseken kiált vetőt és a vége rendesen az, hogy a kincstár jövedelme ott sem szaporodhat, a hol erre a biztos alap megvan.

Valóban, a magas kormány gyors intézkedéssel a lakosságnak s az államkincstárnak kiszámíthatatlan hasznót tehet, de a magyar állam kormányzati gépezetének minden alkatrészét meg is erősíti.

Elhiszed-e vajjon nekem, talán kevesebbé fogsz-e becsülni, ha azt mondom neked: Fiam, a feleséged vétkezett, de azért mégis becsületes asszonynak maradt? Bizony boldoggá tesz, ha azt hallom tőled: „Te szent vagy.” Barátnóm, akiről az imént beszéltem, nem vesztette el a férje és a gyermeke becsülését, bár lelkifurdalás ez által meg kétszeresedett is... És mégis ha tudnám, hogy ezzel szivedhez, részvétedhez férközhetsz, azt mondanám neked: Nem tudom, van-e neked, anyádnak, jogom Leonie fölött pálcát törni... mert én nem tudom, erősebb lettem volna magam is az ő helyén.” És ha botlottam volna miként ő, azt hiszem, nem voltam volna azáltal a részvétre, szeretetetre és becsülésre egyszerűen méltatlan. Mert vannak a fiatal asszony életében pillanatok, amelyekben, mint mondtam, maga a férjök iránt érzett szerelem az elvesztőjük, mert ha a kisértés az ilyen pillanatokban közelíti meg őket, nem talál ellenkezősre náluk.

Bátorság és nagylelkűség tehát fiam! Bocss meg nődek és vedd vissza ismét magadhoz. Nem botlik többet. Ha a vétek megégette egyszer a tisztességes nő lelkét, a fájdalom, amit emiatt érez, örökre sebbhetlené teszi a szívet. A nagyvilági nők talán könnyebben nélkülözik a második szeretőt, mint egyáltalán a szeretőt... Mi többiek azért bukunk el, mert csalódtunk, mert azt hiszük, hogy a szerető újra fiatal férj lesz számunkra. A vétek anyagiassága undorral tölt el bennünket. A jövőért kezeskedem neked. Igérem neked, hogy Leonie hű lesz hozzád s hogy tiszteltetelmű feleséged lesz, ha felejteti akarsz; feleséged lesz, olyan ki szeretetetre, becsülésre érdemes, olyan becsülésre, amellyel irányomban, anyád iránt vagy. Hinni fogsz-e nekem?

Jer! Leonie és leányod nálam vannak. A kis Yvonne sir és te utánad vágyik. Azzal csitítjuk, hogy holnap jössz. Meghazudtolsz-e bennünket?

Nők albuma.

Van nő, aki csak szöke haju vagy holló fűrtös férfi után epekedik. Később aztán beérné egy kopasszal is.

Az a nő, aki szarvassá teszi a férjét, előbb-utóbb lóvá teszi az imádóját.

Szerelmes asszony jelszava: „most vagy soha!” Szerelmes ifjúé: „most és mindig.”

Némely nő a bukásának köszönheti emelkedését, mint sok bankrot kereskedő.

Az igaz szerelemmel úgy vagyunk, mint a kísértettel: az egész világ beszél róla, anélkül, hogy látta volna valaki.

Hogy is mondta az egyszeri férfi-gyűlölő asszony? — „Ezek a férfiak nem érdemelnek jobbat, mint hogy nőül menjenek hozzánk!”

Minden asszony, aki az urát megcsalja, a szeretőjétől örök hűséget követel.

Férfi becsületét a vér, asszonyét a könyv mossa le.

Ha megházasodunk: mint a hosszú tengeri utra induló hajóskapitány, mi is lepecsételt levelet veszünk át, melynek tartalmával csak a sik tengeren ismerkedünk meg.

A kaczer nő az évek multát olyasminek tekintti, ami elrutítja a — többi nőket.

Nemzetiségi feladataink. Moldován Gergely, a kolozsvári egyetem tanára könyvet adott ki. A magyar nemzeti állam nemzetiségi feladatai cím alatt. A román születésű szerző rendkívül érdekesen fejtegeti könyvében a nemzetiségi kérdést s különösen az oláh kérdéssel foglalkozva kimutatja, hogy az oláh nemzetiségnek a magyar faj ellen panaszra nincsen oka s ha az oláhoknak árt valaki, az senki más, mint Urechia ur és kompániája. Ezek az urak azok, a kik a nemzetiségi izgatást egyszerűen pénzforrásnak tekintik és ilyenül fel is használják. Felsorolja azután a könyv a mai kormányzati rendszernek és meglévő törvényeinknek a nemzetiségi kérdés rendezése tekintetében mutatkozó hiányait, fogyatékoságát s ezeknek pótlására figyelembe veendő javaslatokat tesz. Végül bővebben foglalkozik azzal, hogy a románoknak minő álláspontot kell elfoglalniok az ezredéves ünnepégekkel szemben és kimutatja, hogy a románoknak igenis nagy okuk van velünk együtt megünnepelni a magyar állam alkotásának ezredéves emlékűnépét.

Hirek.

— Püspöki konferencia. Vaszary Kolos hercegprimás augusztus hó 18. és 19-re püspöki konferenciát hívott egybe Budapestre. A konferencián minden valószínűség szerint az összes meghívott püspökök részt fognak venni. A püspöki kar ez alkalommal a kongrua-rendezést és a katolikus autonómia kérdését fogja tárgyalni.

— Előkelő vendég. Posilovics zágrábi érsek e napokban meglátogatta a bártfai főtemplomot és a városházat; utóbbi helyen Rhódy Alajos polgármester kalauzolta az egyháznagyot, ki rendkívül érdeklődött a sok történelmi fontosságú és ritka okmányon, melyek tartalmát a polgármester röviden ismertette meg vele. Másfél óráig időzött a városházán s beirta nevét a vendégkönyvbe is. Ebédre a fürdőbe hajtattott vissza.

— Millénium Eperjesen. Az eperjesi Széchenyi-kör f. é. október hó közepe táján impozánsan fogja a milléniumot megünnepelni. Az akkor tartandó diszközgyűlést megelőzőleg lesz a Sáros-megyei tanítók ezredéves ünnepélye és az eperjesi kisedzővívő képző-intézet új épületének felavatása.

— Egy pohárköszöntő. A munkácsi ünnepélyek alkalmával Cronenbold es. és kir. altábornagy a következő szép és hazánkra figyelemreméltó pohárköszöntőt mondta: Mindenek előtt sajnálatát fejezi ki, hogy még nem bírja a magyar nyelvet, bár iparkodik azt megtanulni, de még sem vitte annyira, hogy magyar felköszöntőt mondhasson, mivel azonban — ugymond — oly szívesleg körben vagyok, hogy szívem telve érzelmekkel, a kinek pedig a szíve tele, megnyilik az ajka: örömemet fejezem ki, — folytatá németül — hogy nekem jutott a szerencse, hogy a közös hadsereget képviseljem e hazafias ünnepélynél. Rólunk rendesen azt tartják, hogy: „ubi bene, ibi patria”. Hát ez a mondás nagyon ráillik Magyarországra, mert itt ma magunkat igen jól érezzük és azért ezen országot tartjuk hazánknak. Figyjék el nekem uraim és ezt az egész hadsereg nevében mondhatom, hogy a legnagyobb jóindulattal kísérik a magyar nemzet törekvéseit és örömeinkre szolgált tapasztalni, mennyire haladt e nemzet és mint foglalja el helyét a művelt nemzetek sorában. Lelkemből köszönöm azt a szíves fogadtatást, melyet mindnyájunk részéről tapasztaltam

és azt a barátságos jóindulatot, melyet a hadsereg iránt táplálnak. E hazafias napon én méltóbban nem fejezhetem be beszédemet, mint hogy lelkemből kiáltom, hogy (magyarul) Eljen a magyar!

— Hosszas, zajos éljenzés, tüntető és igazán lelkes tapsvihar mellett, a társaság minden része odalépett az altábornagyhoz, hogy szívből, melegen üdvözölje a szép beszédjeért.

— **Ezredgyakorlat.** E hó 1-én Eperjesre érkezett az itteni 67. gy.-ezred kassai és kis-szebeni zászlóalja, hogy az augusztus hó 1-től auguszt. hó 22-ig terjedő ezredgyakorlaton résztvegyen. Az egész ezred most folytatja nap-nap mellett a zárt és szétszórt gyakorlatokat, valamint az éjjeli manővereket. 23-án Kassára indul a dandárgyakorlatokra, illetve a hadtest-manőverekre, melyek szeptember hó 12-ig fognak tartani.

— **Szepesmegye közgyűlése.** Szepesvármegye törvényhatósága július 29-én tartotta rendes nyári közgyűlést Csáky Zénó gróf főispán elnöklésével. A bizottsági tagok közt Csáky Albin gróf, Csáky Lajos gróf, Münnich Aurél dr. és Kálmán János szepesmegyei országos képviselők is ott voltak. Betöltésre került néhány időközben megürült tagsági hely és a IV. megyei aljegyzői állás, a melyre Nagy Pált választották meg. A főispán indítványára kimondták, hogy az összes megyei tisztviselőknél a milléniumi évet nyugdíj-jogosultságuk meghatározásában háromszorosan számítják.

— **A legmagasabb milléniumi emlék.** Igazán szép és nemes gondolat volt az, a mit egy budapesti lelkes honleány *Eggenhofer Teréz* urnő valósított meg a napokban. Az ezredéves ünnep alkalmából egy hatalmas emlékkövet vitetett föl a Magas Tatra legmagasabb csúcsára, a *Gerlachfalvi* oromra. Az emlékkövő szép dioritdarab, melyre *Ponori Theurek* Emil egyetemi tanár írt egy pár hazafias és jól hangzó díszítikont. Az emlékkövet különben augusztus 18-án, a királyi születése napján ünnepiesen föl fogják avatni, a mikor is a fenykő-felvitel is készül. Lesz tehát magánáldozatból egy milléniumi emlékkövő, mely Magyarországnak földrajzi tekintetben legjelentősebb pontján hirdeti ezeréves főnállásunk dicsőségét.

— **A bártfai fürdőben** az évad tetőpontján van jelenleg a vendégek száma meghaladta a 2000-et. Julius közepe óta az időjárás is igen kedvező s valódi gyönyörűség a fenyvesek illatos árnyában dazolni a rekkenő hőséggel. Hirtelen jutottunk bele, ugyszólván átmenet nélkül s az utóbbi napokban a főök nálunk szokatlan megre emelkedett. Így m. hó 26., 27., 28-án délben 38° C. volt észlelhető. — A hangverseny-évad is megindult a fürdőben; mult héten a népnevelési választmány rendezett egyet kevés anyagi, de szép erkölcsi sikerrel. 25-én tombola rendeztetett szép eredménnyel. Augusztus 15-én a városi kórház berendezési alapja javára fog előadás rendeztetni igen változatos műsorral. Lesz gyermek-színház, hangverseny, táncvizsga stb. Ez alkalommal a gyermekek jelmezekben fognak fellépni.

— **Hangverseny Héthárson.** A Héthárson működő Széchenyi-körű népnevelési választmány a népnevelés céljaira e hó folyamán egy nagyobb szabású hangversenyt fog rendezni, melyen a felső-tarcai járás egész intelligenciája szándékszik részt venni.

— **„Közművelődési miniszterium“.** Érdekes és nagyfontosságú kulturpolitikai mozgalom indult meg a fővárosban, melynek célja a jelenlegi „Vallás- és közoktatásügyi miniszterium“ reformálása oly irányban, hogy az mint egy „közművelődési miniszterium“ az iskola-ügyeken kívül magában egyesítve az összes közművelődési intézményeket a színházaktól a közművelődési egyesületekig. Az eddigi miniszteriumban ugyanis a közoktatás és kultur ügyei fölött nagyon is domináltak a vallás-ügyek, az egyházpolitika. Ugy akarják tehát a miniszterium hatáskörét és belső szervezetét is átalakítani, hogy egy erős és öntudatos magyar nemzeti kulturpolitika melegágya legyen a miniszterium s mint ilyen bizonyos tekintetben kiemelkedjék a pártpolitikai viharok hullámvedrőből. A „Közművelődési miniszterium“ eszméjét *Porzolt Kálmán* a „Dunántúli közművelődési egyesület“ főtitkára vetette föl lapjában a „Fővárosi Lapok“-ban, mely a sovinszta magyar kulturpolitikának minden párttól független napi organuma. Ebből az egyetlen magyar kulturpolitikai napilapból már számos üdvös mozgalom indult ki, de egyik sem fontosabb mint a mostani, mely első sikerét már elérte, mert az erre legilletékesebb fórum, a magyar tanfériak gyűlése, az „egyetemes országos tanügyi kongresszus“ magáévá tette *Porzolt* indítványát, melyet már most az egyes vidéki tanügyi és közművelődési egyesületek fognak tárgyalni s ezek fogják az élet számára megérlelni.

— **A Bodrogköz pusztulása.** A termékeny Bodrogközön tavasz óta egymást érik a tüzek. A nyári munka beállása óta pedig a szegény földművesek alig-alig mernék a mezei munkába melegegni, mert jóformán napról-napra hazaszóltatják őket a veszedelmet hirdető harangszó. Még nincsen egy hete, hogy *Perbenyiken* nagy tűz pusztított, sorra követték *Lelesz*, *Nagy-Rozvány* és *Kis-Tárkány*, a mely községekben a megrémült lakosság egy része a pinczékbe volt kénytelen

áthurezolkodni. Most pedig a Bodrogköz székelyhelyén, *Király-Helmecen* pusztított tűzvész. Minap délután egyszerre gyuladt ki a város ellentétes oldalán fekvő vendéglő, a *Szarvas* és *Rigó* vendéglő és a rekkenő hőségben rövid félóra alatt a közbeeső ház sor, mintegy harmincz épület a melléképületekkel együtt elhamvadt. A történelmi nevezetességű szolgabírói épületnek, *Lorántffy Zsuzsanna* lakóházának csak egy részét sikerült megmenteni. *Pilissy Nándor* szolgabírónak ifju neje, a ki betegen feküdt, csak nagynehezen tudták kimenteni az égő házból. Késztelen, hogy a tűz gyújtogatás műve. A városban ugyanis fenyegető leveleket találtak, a melyekben az ismeretlen fenyegetők bejelentik, hogy a tüzet még néhány fogja követni. A lakosok között persze a rémület még növekedett.

— **A pap hőstette.** *Zubna* községében történt a minap a következő izgalmas esemény: A nagy esőtől megáradt *Udava* patak keskeny átjáróján iparkodott két testvér, *Honka László* és *Ilona*. A nagy víz meglazította a gyöngye padlót s a két gyermek egyensúlyát veszítve, belefordult a patakba. A papról több községbeli ember nözte vergődésüket, de egyik sem mert utánuk ugrani a tájtékö vízbe. E legveszedelmesebb pillanatban ment arra éppen — a templomból jövet *Beszkid Miklós eperjesi* egyházmegyei görög katolikus pap. Hallotta a gyermekek sikoltozását, látta küzdelmüket s gondolkodás nélkül, reverendásan, a hogy volt, beleugrott a vízbe s el is érte, meg is mentette a gyermekeket. Az irtalmas szívű pap majdnem maga is életét vesztette. Ruhája nehéz lett a víztől s rettető küzdelmet vívott, a mikor kifelé iparkodott, két karjában a két gyermekkel, a kit a biztos haláltól szerzett vissza szüleinek.

— **A „Báró Hirsch Mór“** jótékonyági és önszegélyző egyesület törzstagjait és ezek hozzátartozóit betegség esetén orvosi kezelésben, gyógyszerkészítéssel és a törzstag elhalálása esetén hátramaradt családjának az alapszabályokban foglalt feltételek mellett az A. osztályban 1200 frt., a B. osztályban 600 frt., a C. osztályban pedig 300 frt. segélyösszeget fizet. Tagok felvételnek az A. osztályba 40 éves korig havi járulék 2 frt 50 kr., a B. osztályba 45 éves korig, havi járulék 1 frt 70 kr., és a C. osztályba 50 éves korig, havi járulék 1 frt 30 kr. Beiratási díj az A. oszt.-ban 2 frt 50 kr., a B. oszt.-ban 1 frt 70 kr., a C. oszt.-ban 1 frt 30 kr., ezenkívül minden osztályban 50 kr. orvosi vizsgálati díj fizetendő. Feltételek eszközöltetnek: *Eperjes Kardos Gábor urnál, Budapestben* az egyesület központi irodájában, VI. Teréz-körút 3. sz. a. „*Báró Hirsch Mór*“ jótékonyági és önszegélyző egyesület.

— **Ártatlan bárány.** Valami gazdag pénzeszsák, vénségére meglódulva, feleségül vett egy nagyon változatos életfolyamatu divathölgyet.

— **Az én férjem,** — mondja nemsokára egy társaságban az új asszony — valóságos szelid bárány.

— **A bizony, bárány,** a ki elvette a világ bűneit, — mondja valaki a háta mögött.

— **A Csorbatói fogaskerekű vasút megnyitása.** Csorbafeüredről írják nekünk, hogy a kassa-oderbergi vasutnak Csorba állomásától a csorbai tóhoz vezető fogaskerekű vasut műtanrendőri bejárása jul. 28-án történt meg *Képegy Arpad* miniszteri titkár vezetése alatt. A bizottság tagjai délelőtt 1/2 9 órakor gyűltek össze a csorbai állomáson és pedig a felügyelőség részéről *Petőnyi felügyelő*, a kassa-oderbergi vasut részéről *Ráth Péter* vezérigazgató, *Körö* üzletvezető, *Schmitt főmérnök*, résztvettek továbbá a bejárás: *Csáky gr. főispán*, *Balló főjegyző*, *Hertelendy titkár*, *Bartos dr. miniszteri titkár*, valamint a megyei és a helyi hatóság fejei. A bizottság beható vizsgálat alá vette a vasutat s azt teljesen üzemképes állapotban találta. A vasutat, a mely arra van hivatva, hogy az ország egyik legszebb vidékét könnyű és kényelmes módon hozzáférhetővé tegye, mult hó 29-én adták át a forgalomnak. A vasut építkezése, a melynek hossza 5 kilométer s emelkedése 127/100, a terepviszonyok miatt nagyon bonyodalmas és nehéz volt, de a kassa-oderbergi vasut mindezen nehézségeket legyőzte s a vonalat valóban mintaszerű módon építette ki.

— **A sáros-zempléni esperesség közgyűlése.** *Chotvács* Endre esperes és *Bánó Arpad* felügyelő elnöke alatt f. hó 12-én Eperjesen rendes évi közgyűlést fogja tartani, melynek legfőbb tárgya, a rendes és évről-évre visszatérő tárgyakon kívül, az esperességek újbóli beosztása lesz.

— **Meghívó** a magyar sz. korona orsz. vöröskereszt tapolyi fiók egylete által f. évi augusztus hó 8-án délután 5 órakor a savanykú fürdőben tartandó közgyűlésre, mely jótékonykezeltéztélylyel leendő egybekötte. A tánczestély tiszta jövedelme az egylet pénztárának gyarapítására leendő fordítva. Külön meghívók nem bocsátatnak ki, miért is tekintve az egylet jótékony célját, felkérjük a közönség szives pártolását s minél számosabb megjelenését. Belépti díj két korona. *Kelt Giralton, 1896. július hó 27-én.* Egyleti elnökök: *Bereziczky Rezső* és *Dessueffy Pál.* Egyleti h. jegyző: *Bosics Miklós.*

— **Lóversenyek a Tátrában.** A Nagy-Lomniczon július hó 26-án tartott lóversenyen, a tátrai han-

dicap 20,000 koronás díját: *Andrássy Géza* gróf 3 éves, *Milton* nevű sárga méne, — két hosszát könnyen győzve le a többi paripákat — nyerte el. A másnapi versenyen pedig a poprádi díjra *Andrássy Géza* gróf *Terebes* nevű p. m. második érkezett le.

— **Kétértelmű figyelmeztetés.** Beesületsértési pört tárgyal a fenyítő járásbíró. Tanu gyanánt hallhatnak ki, egy nagyon bőbeszédű kofát is, a kihez a bíró azt a kérdést intézi:

— Mondja el, lelkem, hogy támadt az a verekedés.

A kofának újra megindul a nyelve. Csipőire szorítja kezeit és odafordul a jegyzőhöz:

— Azt mondta, kérem alásan a bádogos, hogy maga számár!

A jegyző odaszól a kofának:

— A bíró urhoz forduljon. Neki mondja el!

— **Sikerült táncmulatság.** Az eperjesi izr. kereskedő-ifjuság f. hó 1-én a sörház kertben nemzetközi világpostával egybekapcsolt táncmulatságot rendezett, a mely — a mint azt már előre is megjósoltuk — fényesen sikerült. Az ügyes s buzgó rendezőség a táncmulatság sikere érdekében mindent elkövetett, olyannyira, hogy egészen nyugodtan s lelkiismeretesen állíthatjuk, miszerint ezen mulatság egyike a legsikerültebb mulatságoknak volt, a milyent már régen nem láttunk. A nemzetközi világposta igen kedélyes s mulattató volt. A *három Goldberger Grácia*, a kik jelen alkalommal a levélhordói szerepet vállalták magukra, teljesen meg lehetnek elégedve elért sikerükkel. De meg lehet elégedve velük a rendezőség is, mert a táncmulatság sikerében az oroszánrész őket illeti. Szép, ügyes s sikkes levélhordó volt mind a három! Nem is csoda tehát, hogy a levelező lapok oly gyorsan elkelték. Reméljük, hogy az izr. kereskedő-ifjuság ez által felbuzdítva, nemsokára egy második táncmulatsággal „kirukkol“.

— **Halálos kódozás.** *Dianovszky József* berzevici tisztartónak 10 éves fia az elmúlt héten *Berzevics* egy ottan tanuló talmudistát, a mint ez fürödni ment, egy kis kövel oly erősen halántékon talált, hogy ez néhány óranyi kinlódás után meghalt. Az elhalálozott talmudista bonyhádi illetőségű s gazdag szülőknek egyetlen gyermeke vala. A részvét a községben igen nagy, mivel az elhalálozott fiatal embert becsületessége s jelleme miatt mindenütt nagyon szerették.

— **Miről nevezetes Kavecsán község.** Ezen község, mely a megye déli határ szélén *Kassa* közvetlen szomszédságában fekszik, több tekintetben figyelemre méltó. Először is iskolája és annak épülete páratlan e megyében, a fiatal tót generáció kivétel nélkül magyarul beszél és magyarosodik. Másodszor arról nevezetes, hogy a megyének legmagasabban fekvő községe; oly magas, hogy onnan *Eperjes* tornyait is láthatni. Legújabb időben — a miről nem is álmodott — az inyenek előtt is lett nevezetes kitünő zöld borsója miatt. E napokban *Vrede* herceg — ki a zöld borsót méltányolni tudja — csupa hálaból látogatta meg e községet, hogy személyes meggyőződést szerezzen magának annak termelőképességéről és saját szemével láthassa ama derék községet, mely ily kitünő borsót termesz.

— **A bártfai villatulajdonosok értekezlete.** A mult héten az „*Otthon*“-ban egybegyűlt háztulajdonosok elvileg elfogadták az egyesület megalakítását és az alapszabályok tervezetének kidolgozása végett *Szinay*, *Murányi*, *Schädl*, *Fekete*, *Maszk* és dr. *Glück* urakból álló bizottságot küldtek ki, mely a tervezetet az alakuló közgyűlésnek be fogja mutatni. Aki figyelemmel kísérte a mult és a jelen idény elején a lakások keresletét és kínálatát, tapasztalhatta azt, hogy ezen tényezők egymással ellentétes viszonyban fejlődtek és ehhez képest a lakberek alakulataira is teljesen ellentétes befolyást gyakoroltak. Ami annyit jelent, hogy míg tavaly, amikor a királyné itt időzésének rendkívül vonzó erőt tulajdonítottak egy a lakást adók, mint a fürdővendégek, — a lakbér rohamosan emelkedett és addig elő nem fordult magasságot ért el, addig a folyó idény elején, a fővárosban rendezett ezredéves kiállítás látogatásának káros behatásától tartva, egyre lejjebb szállottak a lakás árai, vagyis akkor valószínűs az árverésnek voltak a vendégek, most pedig valóságos árlejtésnek voltak a háztulajdonosok kitéve. Ez az állapot kóros és feltétlen sajnálatát igényel mindkét részről, mert egy győgfürdő, melyre mindenkor van szükség, a rendkívüli események szeszélyének oly nagy mértékben alávetve nem lehet. E ezélből alakul az egyesület.

— **Egy hírlapszerkesztő mintaképe.** Egy hírlapszerkesztőnek jó színésznek kell lennie, mert nehéz szerepet kell játszania. Szemfüles legyen, mert egyszer ennek, máskor másnak kell oda-köleszőzni fülét. Nagy zsebe legyen, hogy mindeféle gorombaságokat zsebre dughasson. Jó torkának és gyomrának kell lennie, hogy mindeféle keserű labdacot lenyelhessen és megemészthessen. Jó vasatnak, mert a gőzzel rohanó korszellellem egyenlőpést kell tartania. Távirásznak, mert minden eseményt táviradai gyorsasággal kell jeleznie. Jó vivőmesternek, hogy minden támadást elháríthasson és visszaverhessen; ügyes vadásznak, hogy mindenféle friss ujdonság után szerencsével vadászhasson.

Szegkovácsnak, mert a szegyet fején kell találnia. Festőnek, hogy a társadalom erkölcsét híven fesse. Vendéglősnek, hogy izletes szellemi táplálékot nyújthasson. Kertésznek, hogy költői zsenéket ápoljon. Éji őrnök, hogy hirdesse, hányat ütött az idő harangja.

Művészestély. M. hó 26-án fényesen sikerült hangverseny szórakoztatta a bártfai vendégeket. A változatos műsor a következő volt: 1. Nyitány, zongorán előadta: *Stefanidesz* Károly karmester. 2. Aria, a Lonyumeau postás ez. dalműből, énekelte *Prohaska* József, a m. kir. operaház tagja. 3. Gioconda nagy áriája, Ponchielli Hamilcare hasonzimű operájából, énekelte *Semsey* Mariska k. a. operaénekesnő, zongorán kísérte *Stefanidesz* Károly karmester. 4. José áriája Carmentből, énekelte *Prohaska* József. 5. a) Magdolna dala a Bibliás emberből, b) *Oszszel*, dal Franz-tól, énekelte *Semsey* Mariska k. a. zongorán kísérte: *Stefanidesz* Károly karmester. 6. Zongora szám, előadta *Stefanidesz* Károly karmester. 7. Duett, énekelte *Semsey* Mariska k. a. és *Prohaska* József. A közönség a művészeknek sok tapsal fejtezte ki elismerését.

Iparosok tömeges fölrandulása. Városunk ipartestülete legközelebb egy hirdetményt bocsátott ki, melyben augusztus 9-én délelőtt 11 órára a városháza tanácstermébe rendkívüli közgyűlésre hívja össze a tagokat. A közgyűlés egyedüli tárgyát az képezi, hogy a tagokat a kiállítás megtekintése végett tömeges fölrandulásra szólítsa fel, annyival is inkább, mert a kiállítás igazgatóság ily esetre nagy előnyöket biztosít úgy az utazás, mint a kiállítás megtekintése körül.

Lóversenyek Tátra-Lomniczon. Szomorú látványt nyújtott a tátra-lomniczi lóverseny-meetingnek nyedik és egyszersmind utolsó napja. Igazán éppen ideje volt, hogy ez a meeting, melynél rosszabbul Magyarországon még lóverseny-meeting nem sikerült, véget érjen. Az egyes versenyekben 2-3 ló indult és az is milyen silány. A jobb lóanyagot a trainerek Kotingbrunba vitték s így ami még Tátra-Lomnicznak megmaradt, az olyan volt, hogy még az alagi urlovas meetingeken is jobb szokott futni. A mai versenyek is, mint a csütörtökiek, csekély számú közönség jelenlétében, elég unalmasan folytak le. Az utolsó nap great attrakciónjában a késmárki *Demetrius* nem indult és így a versenyt *Noisette* nyerte meg, míg a fiatalabb évjárat kénytelen volt a második és harmadik helylyel megelégedni. A két éves nyeretlenek eladóversenyét, melyben *Esterlány* nem futott, *Teopil* könnyen nyerte meg egyetlen vetélytársával szemben.

Szűz-Mária megjelenése. A mult csütörtökön egy pikrai asszony meg a leánya, — kinek neve Mária — a falu közelében krumplicukat kapáltak. A gyenge nemhez tartozván mindketten, gyakran felkeresték a föld végén álló hársfának hivatgató árnyékát. Ott is uszonáltak. Egyszerre csak gyenge szellő támad, az asszony fölne z s a falombja között látja leereszkedni a tündöklő szép „Szűz-Máriát”; eleinte kék, később ezüstszínű köpeny volt rajta. Karján tartotta a kis Jézuskát. Figyelmessé tette a leányt is a látványra, ki szintén észrevett mindent. A „szépséges szép Szűz” kíséretében több angyalfej is jelent meg fénylő szárnyakkal a nyakszirteken. Ezek közül egy mindjárt a kis Mari, a másik meg az édes anyja fölé „reszkett” és ott „ujjongtak.” A szent Szűz körül-körül járta a kis leányt, ölébe is ült neki, majd úgy tett, mintha sugna neki valamit, aztán eltűnt. A két angyal azonban visszamaradt, elkísérte őket haza egész a ház küszöbéig és mai napig is felettük lebeg, amint kiérnek Isten szabad ege alá. Az asszony „bele van rögződve abba, hogy ez így volt, ha mindjárt felakasztják is;” más szemtanúk is hajlandók még hitet is tenni, hogy jelenés történt. Többen ezüst esőt is láttak, de melyből a földre misem hullott, Alig szenved kétséget, hogy erős fanatikus képzelődés játéka a sok látványosság.

A villám. *Iglófüreden* a minapi viharok egy szegény munkásember esett áldozatul. A Rosenfeld-Moskovits tanyáról négyen igyekeztek vissza a városba. A határban jártak, mikor kitört a vihar. Zuhogott az eső és villám hasogatta a fekete felhőket. A négy munkást a villám lesújtotta. Három csakhamar felezmélt, nem lett komoly bajuk, de a negyediket, *Zajác* Jánost holtan vitték be szomorú társai a városba.

Megugrott feleség. Bartosfalván mintegy 3 év előtt Marinko János bűnfenyítő eljárás alá jutott s nehogy birtokoskaja dobra kerüljön, azt nejeire átiratta s a büntetés kiállítását után vele együtt Amerikába ment. Onnan a nő körülbelül 2 hónap előtt haza jött, férje pedig még ott maradt. A nő mintegy 1000 frtot hozott magával, azonkívül férjétől minden hónapban Amerikából is kapott pénzt s így szép összegre tett szert. Férje megeléglően a munkakeresetet, azt irta neki, hogy május végével haza jövend, mivel Amerikában a kereset egyelőre szűnetel. A nő, kinek az új világrészben kedvese lehetett, nem sokat gondolkodik, fogja magát s eladja a házat 1200 frton, azzal ill' berek, megugrik. — Amerikába indul, a férjnek azon izenetet hagyva, hogy Isten veled férj, többé nem lássuk egymást!

A derék férfiú 3-án haza jövend, éjnek idején azonnal feleségéhez sietett. Kopogtat az ajtón, az ablakon, de hiába, torokszakadó kiabálására végre kinyílik az ablak s a felelet az volt: „A nőd Amerikába ment, a ház a miénk, mert megvettük, neked meg itt semmi keresni való.” Képzeltetni, hogy az így dupirozott férj dühbe jött s első sorban az ablakokat verte be, mire még dutyiba is került s csak másnap tudta meg feleségének megugrását.

Izgalmas medveadászat. Az anhalti uradalom egyik kerülője, azzal a hiral jött a faluba, hogy két medve van a csapásban, a szomszédirtokosok közül hárman, kik szintén nagy kedvelői a sportnak, kirándultak a hatalmas állat elejtésére. Rövid hajszá után a kutyák fel is verték az egyik vadat, de az a vadászokkal ellenkező irányban menekült el. Nemsokára ezután a 2-ik maczkó került úzóbe s ez már egy vadász felé tartott, a ki biztos kézzel kétszer rálőtt. Bár — mint utólag kiderült — az egyik golyó a hatalmas állat tüdejét szakította keresztül, mégis mintegy 90 lépésnyire rohant a golyóval testében. Ekkor közel a hol egy harmadik társuk fegyver nélkül mint mükedvél foglalt állást, egy pillanat alatt, feltűnő nagyságu vadkan bukkant elő, mely nagy röffögve, rendkívüli erővel, befurta magát a földbe. A nem minden ok nélkül megijedt dilettans a kutyák után kiáltott, de hangjára a vadkan felriadt s rája rohant. Szerencséjére a kerülő már ekkor közel volt s egy jól irányzott lövéssel leterítette a vadállatot, mely mintegy 4 mázsát nyomott.

Lelkészeink és Amerika. Népünk vallásos érzülete mellett tanúsít azon körülmény, hogy ha Amerikába munkakeresés végett kimegy, mihelyt kis teleppé alakul, azonnal egyházközösség szervezéséhez is fog. Papot keres s ha ott nem talál kedvérevalót szülőföldjének püspökéhez fordul, hogy küldjön egyet. Az utolsó 5 év alatt 30-nál több pap vándorolt ki Sáros, Zemplén, Ungmegyéből egyh.-közösséget alapítva Amerikában. Első sorban termet bérlelnek s abban kápolnát rendeznek be és ha az még van, nem nyugosznak mindaddig, míg annyi pénz nem jön össze, hogy abból takaros templomot építhetnek. Mi ezen körülményt, hogy a hivek a kassai, eperjesi és munkácsai egyházmegye fejeihez fordulnak csak helyeselni tudjuk, mert az ott működő és versenyző lengyel lelkesek éppen nem példányai a papságnak s a népet félrevezetve és nyúzva a papság tekintélyének rovására élőködnök s egyenetlenséget szítva a hivek körében. Jó volna, ha az illetékes püspökök az apostoli szék megbízásából egy vikariust küldenének ki, az összes ott levő r. és g. k. nép egyöntetű kormányzására!

Vő contra após. Valami Guttman nevű sebesi ember nőül vette egy ottani Weisz nevű koresmárosnak a leányát. Ez eddig rendén volna. Hanem a mi azután következett az már kifogás alá esik. A vő ugylátszik csalódott számításában, mert a szerelmes férjből kemény zsarnok lett s nejjével olyannyira rosszul bánt, hogy a vége az lett, hogy az após a vőt — kidobta. E feletti méltatlankodásában azután a vő egyet gondolt, egyenesen Eperjesnek tartott, hol akkor az adó-kivető bizottság éppen ülésezett s oda betoppantva apósát hűtelen állampolgárnak jelenté fel, ki a kinstárt megkárosítja, amennyiben csak egy foglalkozás után van megadóztatva, pedig ő egy személyben 15 fele ember: Koresmáros, lókupez, gabnakereskedő, uzorás, földirtokos, háztulajdonos stb. . . . no meg — rossz após! Az öreg most ugyancsak vakarja fürtös fejét.

Abauj:

*** Személyi hir.** Madi *Kovács* György kassai hadtestparancsnok Nyiregyházán a 10. huszárezred felett szemlét tartott. A tapasztaltak felett annyira meg van elégedve a kiváló hadtestparancsnok, hogy Fontain ezredes előtt megelégedésének adott kifejezést.

*** A rozsnói püspökség.** A fővárosi lapok hira szerint, a rozsnói püspöki széket legközelebb betöltik. Allítólag: dr. *Ivánkócs* János ezimzetes püspököt, a közoktatásügyi miniszterium osztálytanácsosát nevezik ki rozsnói püspökké.

*** Katonai hir.** Jablancy Sándor honvédezerőrnagy, kassai dandárparancsnok — mint hírlík — a m. kir. testőrséghez hadnaggyá fog kinevezetni.

*** Diszpolgári oklevél.** Búbics Zsigmond megyés püspöknek Kassa város diszpolgárává történt megválasztásáról szóló diszoklevelet most rendeli meg a város s egyuttal annak díszes és izléses kiállítására 4000 koronát szavazott meg a közgyűlés.

*** A dóm megnyitása.** A július 30-iki közgyűlésen Deil Jenő azt indítványozta, hogy miután a dóm nemesek egyházi emlék, de egyik kiválóan remek műve a góthikának, a felszentelési ünnepélyre a közgyűlésből hivassanak meg az egyházak fejedelmei s illetőleg előkelőségei és az országgyűlés mindkét háza: t. i. a képviselő- és főrendiház.

*** Zemplénvármegye törvényhatósága** *Molnár* István főispán elnöklete alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melyen felolvasták Ó Felsőegének a megye milléniumi hódoló feliratára és *Károly* Lajos főherczeg elhunytá alkalmából kifejezett részvétnyilatkozatra nyilvánított köszönését. A

közgyűlés elhatározta, hogy a belügyminisztertől engedélyeztet 5000 frtos állami pótvavadalmazást egy V. aljegyzői, III. alszámvevői, egy szolgabírói, két írnoki és három díjnoki állás betöltésére fordítják, továbbá, hogy a megyei szegény-alapból az uti pénztár részére 38,000 frtos kölcsönt vesznek 4%-os kamat mellett.

*** A bodvavölgyi vasút megnyitása.** A Miklós Gyula révén hirhették vált bodvavölgyi vasutat ezen hónap közepe táján megnyitják. A megnyitás minden ünneppség nélkül, a legnagyobb esendben fog végbemenni. Az új vasut az államvasutak miskolcz-füleki vonalát Sajó-Szt.-Pétertől kiágazva köti egybe a kassa-tornai vasutal. Az odioszus fából lett vashid szilárdan és rendületlenül áll.

*** A kassai honvédenekar.** A kassai 9. honvéd gyalogezred, már működik: f. hó 2-án éjjel a közeli Bärca-község vidékén gyakorlaton volt *Jablancy* tábornok parancsnoksága alatt. A gyakorlatról hazatérő honvédek elé korán hajnalban *Nyári* karmester vezetése alatt kivonult Bärzára a honvédenekar s harsogó indulókkal kísérte őket Kassára. A zenekart a város közönsége zajos tüntetéssel fogadta. A Rákóczy és Hunyady-indulókat megéjenezte, megtapsolta. A kaszánya udvarán azonban, a mikor a honvédek tábornokuk előtt elvonultak, a zenekar az osztrák néphymnuszt játszotta a közönség látható boszankodására.

*** Miskolcz város képviselőtestülete** 29-én rövid közgyűlést tartott *Soltész Nagy* Kálmán polgármester elnöklésével. Tudomásul vették a belügyminiszteriumnak a külföldiek nyilvántartására, valamint Miskolcz városának magasabb lakböröstályba való sorozására vonatkozó rendeletét. Rokonszenvel fogadta a képviselőtestület Eger város körlevelét vasuti kedvezménynek a rendezett tanácsú város tisztviselőire való kiterjesztését illetőleg. Elhatározta, hogy hasonló fölterjesztést intézzenek a kormányhoz.

*** 300 frt a nyilvános könyvtárnak.** A jul. 30-iki közgyűlésen került szónyegre a kultuszminiszter rendelete a jogakadémiai könyvtár részére 300 frtsegély megszavazásairánt. A közgyűlés az állandó választmány javaslata folytán a 300 frtot megszavazta, de kimondta egyben azt is, hogy e segélyt csakis addig adja meg, míg a jogakadémiai könyvtár nyilvános jellegét el nem veszti.

*** Fényesnek ígérkező bál** lesz Tornán f. évi augusztus hó 15-én az ottani búcsu alkalmából. Az előkészületek már javában folynak a végrehajtó bizottság részéről, melynek tagjai *Ferdinandy* Gyula, *Koós* Béla és *Péchy* Gáspár szolgabírák.

*** Temetés.** *Poltz* Nándor tekintélyes és köztiszteletben álló polgártársunkat nagy részvét mellett és pompával temették el. A temetési szertartást Csiskó és Homola ág. ev. lelkesek teljesítették és a kassai daleylet szép gyászalt énekelt el az elhunyt ravatala felett, mely számos koszorúval volt borítva.

*** Kinevezések.** *Berzeviczy* Egyed földbirtokos a kiállítás VI. csoportjába jury tagnak nevezett ki. — *Fövényessy* Elemér végzett joghallgató a kassai kir. táblához joggyakornoknak nevezett ki. — A földmivelésügyi miniszter *Kobza* Sándort a kassai kerületbe állattenyésztési felügyelővé kinevezte.

*** Kandidáció a kassai jogakadémián.** A néhai dr. *Rösler* István jogtanár elhunytával megüresedett közjogi tanszékot — dr. *Zorn* Vilmos a pénzügyi jog- s nemzetgazdaságtan tanára veszi át, helyére pedig pályázat nyitattott, értesülésük szerint a tanári kar két pályázót terjesztett fel a miniszteriumhoz és pedig első helyen dr. *Ráth* Zoltánt a budapesti egyetem nyilvános rendes tanárát, másodiknak: *Kossutány* Gézát, a pécsi jogakadémia tanárát.

*** Oltárátvétel.** A kassai dómban ismét elkészült két oltár és pedig a Szent-István s a Mária-Pócsi oltár, a melyeket *Stuflesser* Ferdinánd, a hires tiroli szobrász művésziessen készített el *Steindl* tanár mintázata után.

*** Halálozás.** *Juhoss* J. János kassai polgár, *Mengersen* báró apósa, tegnap reggel végelgyengülésben jobblétre szenderült. A megboldogult különösen kereskedelmi és ipari téren jelentékeny szerepet játszott és alig volt a felvidéken és itt Kassán nagyobb szabású vállalkozás, a melybe be ne folyt volna.

*** Érdekes kirándulást** rendez a magyar turista egylet kassa-vidéki osztálya péntek, szombat és vasárnap a Dobsina jégbarlangba. Utközben érinteni fogják Miskolczot, Diósgyórt, Lillafüredet, Dobsinát, a sztraczenai völgyet, a királyhegyet (1943 m.) és Lucsivna fürdőt. Jelentkezni csütörtök estig lehet. Indulás pénteken reggel 7 óra 46 perczkor. A kiránduláson nők is vehetnek részt.

*** Az országos dalárverseny.** A Budapesten augusztus 15. és 16-án tartandó országos dalárverseny nemzeti fontosságú lesz. Ebben a nagy munkában, melyre mintegy 50 hazai daleylet vállalkozott, óhajtja a maga részét kivenni a kassai (régi) daleylet is, mely valószínűleg e hó 13-án megy fel.

*** Elmaradt népnepély.** A kassai régi daleylet által ez éven először rendezni óhajtott népnepély elmaradt a jobb időkre. Bár sokan készültek erre

az alk
csatorn
tették e

zalmas
egész
rödni
Sajóba.
tiszt, a
kezdet
vények
6 tréfál
kapott,
ségért
mert n
folyó.
tára el
parton
embert
részvét

máson
vonat
pesti
addig k
midőn
a kalat
utasoka
ját, ki
zönség
leány a
és szere
vonat
veszélyt
neki a
leány e
a derék

eset hir
egy dur
kös per
naposak
késő es
különbe
férjbe
illette.
kapott e
agyonsu
éves leá
bevetette
oly súly
hogy az
és a köv
kiszenne
és a lőe

A
pislogó
hajától
Az assz
asszony
egyetlen
alatt a
lédeknek
Szo
Me
becsülés
hanem g
Férje, a
meghajo
megfogj
vagy ho
nem réu
gondot.
akar és
mert s r
nél is.

Mig
lelkisimé
d'Argele
kedvesén

percz én
Es
végig s
mintha r

kelts a
hazatér
Két
alatt fel
tágra n
fíhoz!

keltsek
Milyen
most má
férjem v
Ar
nélkül,
és szeret
Csókját
ajkad ca

az alkalomra, de mindhiába ég volt, mert a csatornai megeredtek s a liget utait járhatatlanná tették egy időre.

* Halálos fürdés. Miskolcra írják, hogy borzalmas látványok voltak szemtanúi kedden egy egész nagy társaság tagjai a Sajó partján. Fürdőni mentek a borzasztó hőségben a szabad Sajóba. Deák István fiatal, alig 22 éves forgalmi tiszt, a ki híres úszó volt, a vízben pajkoskodni kezdett és mind mélyebben merészkedett az örvényekkel tele folyóba. Hiába volt minden intés, ő tréfálkozva uszott tovább, míg aztán göresöket kapott, akkor aztán kétségbe esve kiáltott segítségért. De senki sem mert segítségére esni, mert nagyon jól ismerik, mily veszélyes ez a folyó. Egy örvény, mintegy 16 ember szeme látára elsodorta, kik részben a vízben, részint a parton voltak. A reményteljes, képzett fiatal embert csütörtökön temették el igen nagy részvét mellett.

* Elhárított szerencsétlenség. Forró-Encs állomáson délután találkozik a budapesti személyvonat a kassaival, úgy hogy midőn a budapesti berobog, indul a kassai és az utasok addig ki nem szállnak a kocsiokból. M. hó 27-én, midőn a budapesti vonat Forró-Encsre érkezett, a kálauz e körülményre nem figyelmeztette az utasokat. Egy leány tehát kinyitva a kocsit ajtaját, ki akart lépni. Erre az állomáson levő közönség oda kiabált, hogy ne szálljanak ki, mire a leány annyira megijedt, hogy leesett a lépcsőről és szerencsétlenségére éppen az elrobogó kassai vonat vágányára. A gépezet észrevette a veszélyt és emberföltött erőfeszítéssel sikerült neki a sebesen rohanó vonatot éppen a fekvő leány előtt megállítania. A közönség megéljenzte a derék gépezetét.

* Leültette az édesapját. Durándról megrendítő eset híre vesszük. A Lingsch-házaspár, amely egy durándi törzsszék családjából származik, örökös perpatvarban élt. A heves jelenetek minden naposak voltak a háznál. A napokban, hogy a férj késő este, nehéz fővel hazatért a koresmából, a különben is házsártos asszony ismét belekötött a férjébe és iszákossága miatt szemrehányásokkal illette. Ez a férfit annyira dühbe hozta, hogy felkapott egy baltát és felesége felé rohant, hogy agyoncsújsa azzal, de saját vesztére. Amália 18 éves leányuk a válságos pillanatban hirtelen közbevetette magát, a baltát atyja kezéből kicsarva oly súlyosapást mért a tyja fejére hogy az halálán találva, menten összerogyott és a következő napon a halálotkozó sérülésben kiszendvedt. Az apagyilkos leányt letartóztatták és a löcsei királyi ügyészségnek átadták.

CSARNOK. A GYÁVA.

- CATULLE MENDÉS novellája -

A csendes kis szobában, melyet a lámpa pislogó homálya alig világít be, kedvesének leomló hajától betakarva, édesen szendereg d'Argeles úr. Az asszony boldogan tekint rá. Ő, a tisztességes asszony, kit oly nagyon becsülnék s ki férjének egyetlen gyönyöre, elhagyta titokban, az éj leple alatt a hitvesi házat, csak annyit mondva a cselédeknek, hogy anyját látogatja meg.

Szomorú kaland. Mert nemcsak becsületét s az önmaga előtti becsületét veszítette el és a nyugalmas álmokat, hanem gyászos katasztrófának is nézhet elébe. Férje, a heves szívű, gyors karú férfi, képtelen meghajolni a gyalázat előtt; kétségbeesésében megfogja őt ölni, vagy pedig önmagát. Halott lesz vagy holttest mellett fog zokogni. Ej mindégy! nem rémiti el a szomorú jövődől, elüzi a fekete gondot. Tele van a szíve szerelemmel, szeretni akar és szeretettetni. A boldogság, melyet megismert s mely még az övé, többet ér egy élet-nél is.

Mig így csittgatta az édes bűnnel terhelt lelkiismeretét, tizenkettőt ütött az óra és M. d'Argeles zibbasztó mámorából ébredve, odasugta kedvesének, halkan, az illatos hajfürtökön át: - Oh, hogy repülnek a boldog órák! Itt a perc én édes szerelmem, melyben válnunk kell.

És az asszony testén ideges remegés fut végig s csak nézi kétkedően, csodálkozva a férfit mintha nem értené szavát. - Én válnak? - Kétségkívül, édesem! Hogy gyanút ne kelts a háziakban; hogy haza éj, mielőtt férjed hazatérne.

Kétségbeesett sikoltás volt a válasz s perc alatt felöltözött és a másik szobába halaványan, tágra nyílt szemekkel, fuldokolva beszélt a férjéhez! - Hát megörültél? Elhagyjalak? Hogy ne keltsék gyanút? A cselédek és a férjem miatt? Milyen cselédek, minő férj? Hát létezik számomra most már valaki, hát eszembe jut nekem, hogy férjem van?

Arra számítottál, hogy kedvesed leszek, a nélkül, hogy megszűnnék másnak a felesége lenni és szeretkezünk, a mikor csak szabadulhatok tőle. Csókjától még nedves lesz az ajkam s már a te ajkad csókolom. Igen tisztán látom a dolgot.

A mit kívánsz, az okos szerelem, mely fél, titkolózik, mely álnok és óvatos. Tudom, hogy vannak asszonyok, kik képesek ily aljasságra, a kik mindent megengednek maguknak, csak a látszatot őrzik meg.

Tudd, meg, esőpöppet se hasonlítok ezekhez az asszonyokhoz. Eldobtam a koczkát egyszer s mindenkorra. Nem egy órát szenteltem neked, hanem egész életemet. Szakitottam egész multammal, semmi sincs többé mögöttem. Nem akarok magam ketté osztani, nem akarok hazudni. Eltűrom a megvetést, a haragot, bűnös vagyok, de nem hitvány s egyetlen menedémem a szerelem. Beszélt még tovább, idegesen, örülten. M. d'Argeles nem szakította félbe kedvese beszédét. A mint elhallgatott, feléje közeledett, letérdelt előtte s kezét szorongatva édeskésen válaszolt.

Tudja ő jól, hogy imádja, mint még asszonyt senki se imádott e földön. Hogy egy intésére örömmel halna meg érte. Csak a veszélytől akarja megóvni. Hogy vele maradjon mindig, mily bohó álom! Nem rettenne semmi veszélytől, ha csak róla volna szó s legforróbb vágya volna, hogy egyedül az övé legyen. Mégis, a leginkább gyötördések árán is meg kell őriznie a tisztességes látszatát, hogy mindenki részéről tisztelet, becsület legyen osztályrésze. Nincs joga, hogy olyan asszonyt tegye, kire ujjal mutogatnak. A világ gyöngyét, jaj annak, ki szembeszáll vele. Vannak borzasztó szükséges dolgok, melyek elől nem térhet ki. És M. d'Argeles sok mást beszélt még, szomorú képet festett az osztályon kívül álló lényekről s mindezt olyan gyöngöden mondta el, hogy a fiatal asszony lecsüggesztett fővel, szomorúan törődött bele sorsába. Csak arra kérte még, hogy ez éjjel ne ily korán kelljen távoznia. Még maradhat, a legkisebb veszély nélkül. Ir férjének, hogy az éj egy részét szenvedő anyja mellett tölti.

- Oh, mily jó gondolat, susogta a férfi, mily jó vagy édesem. Megírta és elküldte a levelet, azután mosolygva, mintha minden keserűség és harag emléket elvesztette volna, átkarolta meztelen karjával M. d'Argeles nyakát s édes csókban éltek a boldog perczek.

Valóban egészen megváltozott. A vad, túlcsigázott szerelem után a pajkos szerelem következett. Nevetett s nem kérdezte többé „Örökre szeretsz-e?” csak ezt csicseregte „Csinosnak találsz?” Maga bevallotta, hogy csak az imént nagyon regényes akart lenni. A nagy érzelmeknek jobb helyük van a könyvekben, mint az életben. Ők boldogok lesznek s nyugodtan élnek. Majd meglátja, milyen ügyes lesz az alkalom találásban.

- Férjem nem fog kételkedni s hogy elhárítsam gyanuját, figyelmesebb leszek iránta, mint valaha. És ha így ügyesen megcsalhatjuk, milyen édes lesz ez, ugy-e?

A férfi meglegedetten hallgatta s örült, hogy így meggyőzte kedvesét. Minden felelősség nélkül, milyen boldog lesz ez a szeretkezés!

Egyszerre csak léptek hallatszottak a lépcsőn. - Ki jön? - szölt M. d'Argeles.

Az asszony pedig felvetette lábban ógő szemeit s ördögi kéjjel kiáltotta: - A férjem, a kinek mindent bevallottam, a kinek elküldtem a kertajtó kulcsát.

Azután, mialatt az ajtó kinyílt egy dühös támadástól, hozzátette megboszlult szerelmének örült gyönyörében: - Férjem! a ki megöl mindkettőnket, engem a bűnöst és téged, a gyávát!

Budapesti levél.

A kiállítás látogatására készül az egész ország lakossága. A kiállítás látogatására készül az egész ország lakossága. A kiállítás látogatására készül az egész ország lakossága. A kiállítás látogatására készül az egész ország lakossága.

A Magyar Aszfalt részvénytársaság pavillonja, a nagy gépesarnok főbejáratával szemben, igen érdekes és tanulságos kiállítással mutatja be az aszfalt-ipar megismerésére szükséges termelvényeket és készítményeket; leírásokkal és térképekkel teszi mindenki által megérthetővé, hogy mily nagyfontosságú és értékű közegészségi, közlekedési és gazdasági szempontból az aszfalt-burkolat. Nedves falaknak szárazzá tétele, a lakások egészségessé változtatásával; a körutak aszfaltburkolása a közlekedés megkönnyítésére és a közbiztonság szempontjából; a gazdasági épületek, istállók, magtárak stb., száraz falazata, padozata aszfalt által, hogy mily nagy előnyöket nyújtanak, mind megérthető, hogy figyelemmel kísérjük a magyarázásokat. Az előállítási és fentartási költségek olcsósága minden más anyagánál jelentékeny összegkülönbséget bizonyít; tartósságának nagyobb időre kiterjedése is az összehasonlító hivatalos adatokkal van kitüntetve. Az aszfalt-burkolás nagy előnyességét legjobban az a rendkívül nagymérvű kiterjedés bizonyítja, mely igen érdekes táblázaton mutatja ki a magyar aszfalt részvénytársulat munkaforgalmának emelkedését, keletkezésétől kezdve; ebből a statisztikából látható, hogy az első évben, 1878-ban 2398 m terület burkolást végzett s az évről-évre emelkedve, 1895-ben már 194.751 m területet burkolta a magyar aszfalt részvénytársaság. Ez az óriási emelkedés a legkésebben szóló bizonyosság az aszfalt rendkívüli előnyösége mellett s ezért ne mulassza el senki a Magyar Aszfalt részvénytársaság pavillonjában erről meggyőződést is szerezni.

A kiállítási iparcarnok főbejáratának jobboldalán, az üveg-és porcellán-csoport után következő szíjgyártó-csoportból már messziről látszik egy bíborpiros czímtábla, mely Klapka János gyönyörű szíjgyártó munkáinak szekrényét jelzi. Az itt bemutatott tárgyak mind bizonyosságai a díszes és valóban szolid munkának, melyek Klapka János üzletet országgszerte híressé tették. A már eddig is számos éremmel kitüntetett Klapka János üzlete a Baross-utca 78. sz. alatt azonban nem egyedül szíjgyártó munkákat készít kitünő minőségben,

hanem minden a lóval való közlekedéshez szükséges eszköz. Egész gyártelepe van, hol a legegyszerűbb kocsitól kezdve a legfényesebb fogatig minden kiegészítő készül; bogárnak, kovács, kocsinnyerges, fényező, szíjgyártó, angol nyeregnyerges, nehézcumot nyerges és takaró-készítő műhely, úgy, hogy csak a lovakat kell udvarára vezetni, ott tetszés szerint felszerszámozva, a kocsit kiválasztva, egészen kész fogattal lehet kihajtani. A kocsit és szíjgyártó iparnak ily nagyszabású egyesítése teszi lehetővé, hogy Klapka János gyártmányai a legolcsóbbak s a legszolidabbak készültek, miért is ne mulassza el senki, aki a kiállítást megtekinti a Baross-utca 78. sz. alatti gyártelepre is elmenni, a villanyos vasuton gyorsan és kényelmesen lehet oda jutni. A ki pedig nem jön Budapestre, az kérje Klapka János képes árjegyzékét, az díjmentesen megküldetik mindenkinek.

Tele van a vidék azzal a valótlán hírrel, hogy a főváros szállodáiban drágák a szobák; sőt a Bpestre érkezőket a pályaudvaron mindenféle emberek magánzállásokkal kinálgatják, azt állítva, hogy a szállodákban nem lehet lakást kapni s az így félrevezetett emberek rendesen piszkos, minden kényelem nélküli szobát oly drágán fizetnek, hogy szállodában olcsóbban, lehet tisztességes kiszolgálással együtt kapni. Figyelmeztetjük tisztelt olvasóinkat, hogy semmiféle ajánlatra ne hallgassanak s nyugodt lélekkel hajtassanak szállodába; mert ha némely szállodában drágábbak is voltak a szobák a jun. 8-iki ünnepelejek alatt, van szálloda, a hol még akkor sem voltak felemelve az árak. Ez a „Pannonia”, az ismert jó hírnevű szálloda, melynek tulajdonosa Glück Frigyes ur, a jelentéktelen kiállítási százalékemelésen kívül semmiféle czímen nem vesz magasabb árakat, sőt törzsvendégeivel szemben a legnagyobb méltányosságot követi; óriási kiterjedésű szállodájában pedig mindig kaphatók tisztta, a modern komfort minden követelményének megfelelő szobák, melyek ingyen villamvilágításra vannak berendezve s Glück Frigyes személyes felügyelete alatt a legodonosabb szolgálat van biztosítva. Feltalálja a szállodában a vendég mindent, a mit kellemes otthon nyújthat, sőt olvasótermébe a „Telefon Hírmondót is hallgatja ingyen. Gyönyörű fedett udvarkertjében van a főváros legkedveltebb étkező helye s a szálloda minden emeletén van fürdőszoba; úgy, hogy a „Pannonia” méltán sorozható a főváros legelsőrendű szállodái közé.

A villanyvilágítás kérdése ismét aktuális lett azon vidéki városokban, hol a czélszerű és valóban jó közvilágítás kérdése még megoldva nincsen. És nem is lehet másról, mint a villamvilágításról szó, ha figyelembe vesszük, hogy ma már minden jól adminisztrált város ezt az intenzív világítási módszert honosítja meg. Azonban nagyon tanácsos, hogy ennek berendezésénél óvatos és körültekintő legyen a megrendelő, hogy a tökéletesebb és megbízhatóbb, a helyi viszonyoknak megfelelő rendszert teljesen alkalmaztassa. E tekintetben különösen felhívjuk az illetékes körök figyelmét, hol a villamvilágítás létesítésével foglalkoznak, hogy a világhírű Siemens és Halske Budapest, Kerepesi-út 9. sz. czéghöz forduljanak a villamvilágítás bevezetésére kívánatos felvilágosítás és tervzetek készíttetése czéljából; mert az ezen czég által hazánk több városában berendezett villamvilágítás bizonyult eddig teljesen megfelelőnek és minden üzembiztosan mentesnek. A Siemens és Halske czég főleg az egyenáramu, valamint a forgó áramu telepek berendezésével foglalkozik, amint azt a helyi viszonyok kívánják. A többi között újabb időben Iglón és Kaposvárt egyenáramu, Salgó-Tarjánban, Rozsnyón és Jolsván pedig forgóáramu telepeket rendezett be; előmunkálatban van többek között Besztercebánya villamvilágítása, mely berendezésénél 1,200 lóerő vízhatás lesz a Garamból felhasználva, honnan 20-30 kilométer távolságra eső helyiségek villamvilágítással valamely nterőtvittel lesznek ellátva.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos HEDRY BERTALAN. Foulard-selyemet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenként - japáni, chinai, s. a. t. a legújabb mintázzal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes Henneberg selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, kockázott, mintázottakat damasztot s. a. t. (mintegy 240 különböző minőségben és 2000 szín és mintázzal s. a. t. postabér és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat küld postafordultával: HENNEBERG G (cs. és kir. udv. szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba czímetett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 2

CAO VERO. Olajmentes, könnyen oldható cacao legjobb minőség. CSOKOLADÉK vanillával vagy anélkül mérsékelt arakon. HARTWIG & VOGEL BODENBACH. ELISMERT KITÜNŐ MINŐSÉGEK. Mindenütt kaphatók

MINDENITT KAPHATÓ. 17 KITIINTETŐ EREM. LEGFINOMABB MINŐSÉG. CHOCOLAT SUCHARD NEUCHÂTEL (SCHWEIZ). CACAO. OLCSONY ARAK. KÖNYVEN OLDHATÓ KAKAO

Utmutató munkakeresők és kivándorlók számára
MAGYARORSZÁGBÓL ROTTERDAMON
ÁT AMERIKÁBA
 a **NÉMET-ALFÖLD-AMERIKAI**
GŐZHAJÓZÁSI TÁRSASÁG

Ezen kis könyvecske 74 oldalon felvilágosítást nyújt az utiköltségről, hatósági ki- és bevándorlási határozmányokról, szabadjegyekről, uti felszerelésről, podgyászhatározmányokról, károsítás kikerüléséről utközben, ellátásról a vasuton és gőzhajón és a társaság bécsi irodájából: **WIEN, IV. Weyringergasse 7/a** díjtalanul kapható.

Pályázat.

Az eperjesi izr. orth. hitközségi elemi népiskolához

f. évi szeptember hó 1-től

egymásután következő 10 hónapra egy bármely valláshoz tartozó kisasszony kerestetik, aki képes volna a leányosztályokban (hetenkint 10 óra) a kézimunkát tanítani. Fizetése 150 frt, havontai 15 frt részletekben.

Pályázók sziveskedjenek **f. hó 25-éig** alólirott hitközségi elnöknel személyesen vagy írásban jelentkezni.

EPERJES, 1896. augusztus hó 3-án.

Hartman József,
hitközségi elnök.

Jelzálog-kölcsönöket

földbirtokra 3 1/2 %, házakra 4 1/2 %, más-nemű ingatlanokra 5 % mellett legmagasabb összegekben ajánlunk. E kölcsönök konver-talásoknál bélyeg és illetékmentességet élveznek. Erdő-kihasználások, birtok parcellázások átvétele. Birtok szövetkezeteknek hosszú lefizetési tartamra eladatnak.

„MAGYAR LLOYD”
KÖZGAZDASÁGI VÁLLALAT.
BUDAPEST, Király-utca 70. szám.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentűlt az idő megpróbálásának, mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazták köszvény-nél, oszúznál, tagzsággatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyár-torta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenként árban majdnem minden gyógyszerár-tárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapest**. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy nélkül mint nem valódi utasítsa vissza.**

Richter F. Ad. és tása, osász. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt (Thüringia).

Kathreiner-féle
KNEIPP-MALÁTA-KÁVÉT

Mindenütt kapható - 1/2 kiló 25kr.

Mi a Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávé?

Valódi egészségi és osaládi kávé, mely Kathreiner gyártási módja által a kedvelt valódi kávé ízét nyeri. Eltekintve egyéb előnyeitől, már ez okból különbözik ezen maláta-kávé minden más hasonló gyárt-mánytól.

A Kathreiner-féle kávé a legizlete-sőbb, legegészségesebb és legolcsóbb pótkávé. Természetes tiszta gyárt-mány egész szemekben, miért is felette előnyösen használható, as örölt s ez okból a vevő közönség által nem ellenőrizhető pótkávéval szemben, melyek hatósági vizs-gálatok tanúsága szerint gyakorta idegen anyagokkal hamisítvák.

Eleinte csak harmadrészben, később felében adhatjuk a Kathreiner-kávét a valódi kávéhoz, s így az egészségre megbecsülhetetlen hatása mellett minden háztartásban jelentékeny megtakarítást eszközölhetünk.

A Kathreiner-féle kávét a legelső orvosok ajánlják, s az ugy nyilvános intézetekben, mint családok ezrei körében naponta jónak bizonyul. Sőt magában, azaz valódi kávé hozzáadása nélkül használva, a Kathreiner-féle kávé a legjobb erősítő szer és a legegészségesebb, legkönnyebben meg-emészthető és egyszersmind a legizletesebb ital.

Leikiismeretes gazdasszony vagy anya általában kávéívó, egészsége érdekében perczig se habozzon Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávét használni. Az értéktelen hamisítványokkal szemben, melyekkel ma is csalják a közönséget, a vételnél vigyázni kell a fehér eredeti csomagokon látható névre:

Kathreiner!

Vigyázzanak! Saját érdekükben ne engedjék magukat rébesésni! A valódi „Kathreiner” sohasem szabad más csomagolásban, vagy nyitott áruként eladni.

Hatóságilag engedélyezett
Végeladás!

Üzletem teljes feloszlása következtében a raktáromon levő összes árukat, úgymint: **kész férfi-, fiú- és gyermekruhák felöltők, télikabátok, kópényegek, leányfelsők, valamint szövet- és bélésárúkat** a beszerzési áron alól fogom elárusítani. Van szerencsém Eperjes város és vidéke nagyérdemű közönségének figyel-mét ezen kedvező bevásárlási alkalomra felhívni, mert végeladásom csak **augusztus hó 15-ig tart.**

NEUMANN SAMU
ruhakereskedése, Fő-utca, Maléter-féle ház.

Kiváló tisztelettel

Aranyérmekkel kitüntetve. Első cs. és kir. kizár. szabadalm. Aranyérmekkel kitüntetve.

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

KRONSTEINER KÁROLY WIEN, III. Hauptstrasse 120. szám, saját házában.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai raktárak, vasut-, ipar-, bánya- és hámostársulatok, építkezési munkálatok, vállalkozók és építőmesterek, valamint gyártulajdonosok szállítója. Ezen homlokfestékek, melyek mészszen oldhatók, száraz porított állapotban, 40 különféle színmintában, kilónként 16 krtól feljebb szállítatnak és a festékszinek tisztaságát illetőleg teljesen hasonló az olajmázoláshoz. — Mintalapok és használati utasítások ingyen és bérmentve küldetnek.

Nyomatott a „Pannonia” könyvnyomdában Eperjesen.